

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.2:591.146

**ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБУ «КОМБІЙОД» ДЛЯ САНІТАРНОЇ
ОБРОБКИ ВИМЕНІ КОРІВ**

Назаренко С.М., кандидат ветеринарних наук

Сумський національний аграрний університет

Молоко – повноцінний продукт харчування, але при недотриманні санітарних вимог і зараженні мікроорганізмами воно може бути джерелом важких токсикоінфекцій. Крім того, з молока низької санітарної якості неможливо приготувати високоякісні харчові продукти. Одним з показників сортності молока

є його бактеріальна забрудненість. Одним з основних джерел забруднення молока мікрофлорою є шкіра вимені корів.

У теперішній час для дезінфекції шкіри вимені рекомендують порівняно багато різних антисептичних засобів – препарати йоду, хлору та інше. Але одні з них коштують дорого, а інші недостатньо ефективні та викликають подразнення шкіри.

У своєму досліді ми вивчали загальну мікробну забрудненість шкіри вимені корів та вплив її на санітарну якість збірного молока у пасовищний та стійловий періоди; визначали наявність на шкірі вимені клінічно здорових корів стафілококів, стрептококів; колі-титр; дослідили мікрофлору соскового та паренхімного молока; випробувати новий дезінфікуючий засіб «Комбійод» для санітарної обробки вимені корів.

Роботу виконували у трьох господарствах з прив'язним утриманням корів. Після доїння вим'я підмивали теплою водою з відра з наступним витиранням чистим рушником. Змиви зі шкіри сосків брали до і після доїння. Загальну бактеріальну забрудненість змивів та молока досліджували методом послідовних розведень на МПА у чашках Петрі. Стафілококи визначались шляхом посіву проб на кров'яний МПА з диференціацією по гемолітичним властивостям та плазмокоагулюючою властивістю, стрептококів – висівом на рідке середовище Карташової. Диференціацію проводили за допомогою КАМП-тесту і тестів Шермана. Колі-титр визначали на середовищі Кода. Змиви зі шкіри вимені брались у пасовищний та стійловий періоди до і після доїння триразово.

Встановлено, що забрудненість змивів як до доїння, так і після традиційного підмивання вимені вище у стійловий період, чим у пасовищний.

Також загальна забрудненість збірного молока у стійловий період була 582300, в пасовищний – 340000 мікроорганізмів в 1 мл.

У змивах зі шкіри сосків вимені до підмивання у 60 % випадків виявляли стафілококи і у 50 % випадків стрептококи.

Підмивання теплою водою не звільняє шкіру вимені від мікрофлори.

У змивах, взятих після доїння, у 50 % випадків виділені стафілококи і у 40 % випадків стрептококи. Колі-титр змивів складає 10^{-3} – 10^{-5} .

Дослідження молока від 100 корів з двох господарств показало, що у паренхімному молоці загальна мікробна забрудненість складала 382 клітини у 1 мл., кількість соматичних клітин – 410000, колі-титр – 0,01 – 0,001, стафілококів та стрептококів не виділено.

При дослідженні соскового молока загальна забрудненість складала 3300 мікробних клітин у 1 мл, кількість соматичних клітин – 430000, колі-титр – 0,1-0,01, стрептококи виділені у 13 %, стафілококи – у 20 % випадків.

У молочнотоварному господарстві нами випробовувався засіб «Комбійод». Утримання корів пасовищне. Доїння дворазове у молокопровід.

Перед кожним доїнням соски вимені піддослідних корів оброблялись за допомогою вологих серветок засобом «Комбійод» 0,2 % розчином. У контрольних корівниках проводилось лише традиційне обмивання вимені теплою водою перед доїнням.

На початку та у кінці досліду корів обстежували на мастити. Обробка вимені проводилась на протязі трьох місяців.

На перший, сьомий дні, а також через 1 та 3 місяці брали змиви зі шкіри сосків

вимені до доїння та через 5 хвилин після обробки засобом «Комбійод» для встановлення загальної бактеріальної забрудненості.

Також проводили відбір проб збірного молока для визначення загальної бактеріальної забрудненості та кількості соматичних клітин.

Загальну бактеріальну забрудненість змивів та молока досліджували методом послідовних розведень з підрахунком колоній на МПА у чашках Петрі.

Кількість соматичних клітин в молоці визначали шляхом підрахунку у мазках відбитках.

При застосуванні 0,2 % розчину засобу «Комбійод» кількість мікроорганізмів у змивах зі шкіри вимені у 92,5 рази менше, ніж у змивах до обробки, тоді як підмивання вимені теплою водою призведе до скорочення кількості мікроорганізмів на шкірі вимені тільки у 8,9 разів. Загальна мікробна забрудненість молока у досліді знижувалась у 11,15 рази, кількість соматичних клітин – у 1,6 разів порівняно з контролем.

Загальна мікробна забрудненість шкіри сосків вимені до доїння складає від 510,0 до 781,5 тис. мікроорганізмів у 1 мл змиву, після підмивання водою від 23,0 до 68,3 тис. мікроорганізмів у 1 мл змиву ($P \leq 0,01$).

У пасовищний період забрудненість шкіри вимені корів нижче ніж у стійловий. У змивах зі шкіри вимені клінічно здорових корів після традиційного підмивання виділяються стафілококи та стрептококи. Використання для санітарної обробки сосків вимені корів перед доїнням 0,2 % розчину засобу «Комбійод» знижує мікробну забрудненість у 92,5 рази, а при традиційному підмиванні водою – у 8,9 разів ($P \leq 0,01$).

Санація вимені корів з використанням розчину «Комбійод» після кожного доїння протягом 2-3 місяців не призведе до подразнення шкіри, чи будь яких інших алергічних реакцій, сприяє зменшенню мікробної забрудненості збірного молока у 5,1 разів порівняно ($P \leq 0,01$).